

ADVENTSMEDITASJONER

Kjære lesar!

Stallen og krubba er eit kjent og kjært motiv. Dette adventshefte har julekrubber frå fleire kulturar som kunstnarleg uttrykk. Uttrykka er ulike, men dei har ein ting felles – ei hylling til barnet som vart født inn i verda i ei krubbe. I si hylling har folkekunsten ofte fjerna seg frå det nærast groteske i å verta fødd i ein stall og lagt på ein foringsplass. For oss har dette vorte ein heilag stad, ikkje avdi det var noko romantisk med denne staden, men avdi Gud i desse usle kåra vart fødd inn i verda til vår frelse. Bjørn Eidsvåg seier det slik i ein ny julesalme:

I en natt så klar og kald, av en ung og tapper mor,
i en krybbe i en stall fødtes håpet til vår jord.
Så umerkelig, så stille, byens gater helt forlatt.
Ingen opptog for den lille, lyset kom en vinternatt.

I det stille, til de små, bringer Jesus håp og fred.
Og han kommer da, som nå, fra sin himmel til oss ned.
Julenatt med lys og glede minner oss om Gud som kom.
Evig er han her til stede. Nå står grav og krybbe tom.

I denne vissa ynskjer vi kvarandre ei signa julehelg!

Idar Magne Holme
Forstandar/administrerende direktør

Denne krybben står i atriet på Steinerud.
Julekrybben viser vanligvis Jesus liggende i en krybbe og Josef og Maria i en stall. Det er ofte en okse og et esel i stallen; dyra er riktignok ikke nevnt i den nytestamentlige skildring i Lukas evangeliet, men er avledet av Jesaja 1,3.

Det var noe ved det barnet

Advent betyr at det er noe som kommer – ankomst. Maria hadde nok store forventninger til ankomsten til barnet hun ventet.

Tenk å skulle bli mor!

Så kom han da, julenatt.

Hva tenkte hun om barnet sitt, den unge Maria? Hun hadde hatt besøk av en engel som hadde fortalt at hun skulle føde en sønn som også skulle være konge. Nå er han kommet og hun kan holde ham i armene sine. Et barn som spiser og gråter og trenger en beskyttende mor. Gjennom natten blir Maria fortalt om englene som synger, og om en stjerne som viser hvor barnet og den lille familien er. Det må være noe ved ham.

Julekrybbens historie gjør fortellingen om Jesu fødsel levende. Mor fortalte meg, og jeg har fortalt barna mine, ved hjelp av julekrybben.

Vi venter også i adventstiden. Hver jul minnes vi gutten som kom, og det underlige som skjedde. Tenk at han også var et helt vanlig barn. Med hans gråt, er det også blitt rom for våre tårer. Julenattsfortellingen gjør at jeg får lyst til å lese mer om Jesus og bli kjent med ham gjennom bibelen hvor vi kan følge ham gjennom livet hans. For det var noe ved det barnet.

Elisabeth Fougner Rø
Kommunikasjonsdirektør, Diakonhjemmet Stiftelse

Denne krybben har i en årrekke stått på flygelet i foajeen på Diakonhjemmet Sykehus. Julekrybben kan romme hyrder og sauer, engler og betlehemsstjernen. De tre vise menn med deres kameler blir gjerne også satt inn i krybben.

Fra Saba kom de konger tre

Helt siden barndommen har jeg vært fascinert av denne mystiske og hemmelige fortellingen om vismennene. Og på de mange barne-juletefestene som ble arrangert på Bjølsen på 40- og 50-tallet, var et av høydepunktene for meg under gangen rundt juletreet, når vi stemte i den gamle julesangen “Fra Saba kom de konger tre”. Da svingte det!

Ved siden av juletreet var julekrybben det viktigste pynteobjektet i mitt barndomshjem. I adventstiden fulgte vi vismennenes reise gjennom en 24 dagers adventsferd fra begynnelsen i Babylonia til de fant Jesu barnet i Betlehem. Og over julekrybben hang det en vanlig blek lommelykt pære som symboliserte julestjerna og reisens navigasjonsutfordringer og endemål.

Fremdeles i voksen alder er fortellingen om vismennene for meg en inspirerende fortelling. Som fremmede fra en annen verden la de ut på en vågal reise og oppdaget noe nytt. De hadde sett lyset, noe som i vår tid kanskje oppfattes som litt suspekt. Men også for mennesker i dag kan det være viktig å bli minnet om oppbruddets og reisens betydning, og at det kanskje er mer lys å finne der framme enn vi ofte tror!

Morten Skjørshammer
Administrerende direktør, Diakonhjemmet Sykehus

Krybben er laget av oliventre.
Den er kjøpt i Betlehem, der den også er
laget, ikke langt fra kirken som er bygget
over stedet der gjeterne og englene
angivelig møttes.

Møte i natten

Som om de bare var der – sånn rent tilfeldig: Noen gjeterere var der ute i nærheten og holdt nattevakt over sauene sine. Ofte løsarbeidere med litt frynsete rykte. Der ute – utenfor i natten. En navnløs, anonym gjeng. De som sjelden var i nærheten av noen store anledninger, ble tildelt en sentral rolle i juledramaet.

Når Mesteren fødes julenatt bryter han med forventningene om å komme i herlighet, og signaliserer også med det nokså tydelig hvem han vil nå. Til dem som var der ute og var opptatt av hverdagens strev kom englene med bud om en stor glede.

Gud kom nær til dem som vanligvis ikke ble regnet å stå Gud nær. Fra møtet med englene gikk gjeterne til møtet med Jesusbarnet. Møtet med barnet i krybben gav grunn til tro, håp og glede.

Navnløse går gjeterne ut av historien, på vei ut igjen i natten og tilbake til hverdagslivet. Men tause er de ikke: barnet gav grunn til å prise og love Gud.

Harald Askeland
Rektor, Diakonhjemmet Høgskole

Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskrives i manntall. Denne første innskrivning ble holdt mens Kvirinius var landshøvding i Syria. Og alle dro av sted for å la seg innskrive, hver til sin by.

Josef dro da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt, for å la seg innskrive sammen med Maria, sin trolovede, som ventet barn. Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde, og hun fødte sin sønn, den førstefødte, svøpte ham og la ham i en krybbe. For de fant ikke husrom noe sted.

Det var noen gjeterere der i nærheten som var ute på markene og holdt nattevakt over flokken sin. Med ett sto en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem. De ble overveldet av redsel. Men engelen sa til dem: "Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede, en glede for hele folket: I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Messias, Herren. Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe." Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærske, som lovpriste Gud og sang:

"Ære være Gud i det høyeste,
og fred på jorden
blant mennesker som Gud har glede i!"

Da englene hadde forlatt dem og vendt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: "La oss gå inn til Betlehem for å se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort for oss." Og de skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben. Da de fikk se ham, fortalte de alt som var blitt sagt dem om dette barnet. Alle som hørte på, undret seg over det gjeterne fortalte. Men Maria tok vare på alt som ble sagt, og grunnet på det i sitt hjerte. Gjeterne dro tilbake. De lovet og priste Gud for alt de hadde hørt og sett; alt var slik som det var sagt dem.

Krybben er av soapstone fra Kenya. Den er kjøpt på Karen Blixens farm rett utenfor Nairobi og laget lokalt.

Maria og engelen

For 9 måneder siden møtte hun engelen for første gang. I stallen, etter fødselen, kom han tilbake som rykter i gjeternes munn, vitnebyrd fra opprømte mannfolk, rykket ut av sine nattlige oppgaver. Et ekko av det første livsforvandlende møtet.

I hennes livs ulykke tør hun overgi seg til Gud, til at han vil henne vel.

Det er kanskje den vanskeligste tvilen vi kan bære på – vil Du meg vel, Gud? Når livet gjør vondt – vil Du meg vel, Du som har villet meg? Når jeg blir forlatt, når det utenkelige skjer, når skuffelsen skyller over meg, når det tryggeste forsvinner, når drømmen knuses – vil Du meg vel?

Kanskje fikk hun ingen svar, Maria. Ei jordnær jente som spør: Hvordan skal dette gå til? Og likevel – trofast står hun ved ham som ble gitt i hennes varetekt. Overgitt til en større enn seg selv. Gjennom alt hun erfarer tar hun vare på engelens ord i sitt hjerte, ord som gav mot til å tro: hun er oppsøkt, hun er villet.

Margrete Telhaug
Studentprest, Diakonhjemmet Høgskole, studiested Oslo

Denne julekrybben er kjøpt i Mexico.
Spesielt for den mexicanske julekrybbetradisjonen
er at de ofte har 24 figurer.

Ved siden av
engelen i bakgrunnen
står på den ene siden en jordmor og
på den andre siden en djevel på motorsykkel.
Framstillingen av djevelen uttrykker at
det onde er en del av tilværelsen.

Krybbe midt i skriket

Barnet, svøpt, liggende i en krybbe. Skjørt, utlevert til vår omtanke og ømhet, slik alle nyfødte er.

Ved denne krybben ser vi en liten djevel. Den antyder de grusomme realiteter som barnet i krybben faktisk er midtpunkt i. Herodes opplevde Jesu fødsel så truende at han grep til menneskelige våpen. De som dreper. Alle guttebarn i Bethlehem ble utryddet for å knuse livet i krybben. Uttrykket ramaskrik kommer fra den bunnløse fortvilelse denne massakren skapte:

“Rop ble hørt i Rama,
gråt og hølytt klage:
Rakel gråt over sine barn
og ville ikke la seg trøste
For de er ikke mer.”

Jer 31,15 og Matt 2,18

Ramaskriket lyder alltid et sted på jorden. Fra barn og voksne. Men det vare livet i krybben lar seg ikke utrydde på tross av all slags ondskap. For i krybben slår Guds hjerteslag – så håp kan blande seg med håpløshet. På nytt og på nytt blir det svøpt, liggende midt i blant oss på ulike steder i verden. En krybbe for håp midt i skriket.

Dag Wisløff
Sykehusprest, Diakonhjemmet Sykehus

Krybben er i oliventre,
laget og kjøpt i Betlehem.

Josef

Josef står ofte i bakgrunnen når det lages bilder for å illustrere juleevangeliet. Det er Jesus og Maria som er i fokus, også når det fortelles om vismennene som kom for å tilbe barnet.

Han må ha undret seg over alt det som skjedde, han som var en vanlig håndverker fra landsbyen Nasaret. Først ble forloveden hans gravid. Så det uforglemmelige da barnet ble født, først erfaringen av stengte dører og deretter av gjeterne som fortalte om en åpen himmel.

Og nå: Ukjente menn med preg av visdom og posisjon på kne foran krybben hvor barnet lå. Maktet Josef å se seg selv som en del av alt dette? Eller ble han en tilskuer, henvist til en plass i bakgrunnen?

Det bibelfortellingen sier om Josef, er at han *trodde* Maria da hun fortalte om det oppdraget Gud hadde gitt henne. Derfor ble han *trofast*, både mot henne og den rollen han selv fikk.

Kjell Nordstokke
Professor, Diakonhjemmet Høgskole

Palestina

Kristne palestiner på Vestbredden og i Gaza med røtter 2000 år tilbake, i den tidlige kristendommen, risikerer å forsvinne. Undertrykkelse og en håpløs økonomi gjør at de som har muligheten drar sin vei. Betlehem er en by som økonomisk er fullstendig avhengig av turisme, og svært mange av de kristne arbeider i turistindustrien. Siden den siste intifadaen begynte høsten 2000 har Betlehem blitt så godt som isolert fra Jerusalem, og det har vært en katastrofe for turistnæringen. Den kristne utvandringen blir sett på som et problem også blant muslimene. Det blir et tap for lokalsamfunnene, og skulle de kristne helt forsvinne, blir det en ren kulturhistorisk tragedie. I dag drives det for eksempel flere private skoler knyttet til de lokale kirkene. Disse skolene regnes for å være svært gode, og det store flertall av elevene her er muslimske barn.

Kilde: Bergens Tidene

Mexico

Landet er blitt preget av mye vold og kriminalitet. De siste årene har det vært mange tusen drap relatert til narkotikahandel. President Felipe Calderon, valgt i 2006, erklærte krig mot narkotikakartellene og har satt inn 5000 ekstra soldater i forsøk på å få kontroll over de lovløse tilstandene. Investorer begynner å unngå den nordlige delen av landet som følge av at narkotikakartellene har kontrollen. Manglende investeringer fører til at det etableres få nye arbeidsplasser som igjen gjør det vanskelig for mennesker å skaffe et inntekstgrunnlag på lovlig vis. Volden er blitt en del av hverdagen på skoler, på restauranter, i handlegater og boligområder og mange lever i frykt. Ungdomsledere, biskoper og prester forsøker å beskytte barn og unge fra brutale synsinntrykk ved blant annet å be om portforbud for unge om kvelden og ved å henstille til mediene om ikke å vise grusomme bilder.

Kilde: Aftenposten

Er du pasient eller pårørende ved Diakonhjemmet Sykehus og ønsker å snakke med en prest?
Prestetjenesten på sykehuset er døgnbemannet og nås via sykehusets hovedresepsjon, tlf 22 45 15 00

Sykehusprestene er:

Aud Irene Svartvasmo, tlf 22 45 48 32
e-post: aud.i.svartvasmo@diakonsyk.no

Kjersti Håland, tlf 22 45 15 18
e-post: kjersti.haland@diakonsyk.no

Dag Sigurd Wisløff, tlf 22 45 15 19
e-post: dagsigurd.wisloff@diakonsyk.no

Sykehusdiakon Liv Berit Carlsen, 22 45 40 93
e-post: liv.berit.carlsen@diakonsyk.no

Er du student eller ansatt ved Diakonhjemmet Høyskole og ønsker noen å snakke med?

Ta kontakt med
Studentprest Margrete Telhaug, tlf 22 45 19 15
e-post: telhaug@diakonhjemmet.no

Studentdiakon Elisabeth Nilsen Aas, tlf 22 45 19 28
e-post: nilsenaa@diakonhjemmet.no

Diakonveien 14
Postboks 23 Vinderen
N-0319 Oslo
22 45 15 00
www.diakonhjemmet.no

